

**Protokół z posiedzenia
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwie Małopolskim
w dniu 26 kwietnia 2016 roku**

Piąte posiedzenie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego (WRDS) w Województwie Małopolskim odbyło się w dniu **26 kwietnia 2016 roku, o godz. 14.00** (sala 122).

Posiedzenie prowadził Pan Wojciech Grzeszek – Przewodniczący Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” oraz Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Województwie Małopolskim.

W załączeniu lista uczestników posiedzenia (załącznik nr 1 do Protokołu).

Spotkanie przebiegło zgodnie z poniższym porządkiem obrad:

Otwarcie spotkania – Pan Wojciech Grzeszek przywitał Członków Rady oraz przybyłych Gości: Pana Bogusława Ochaba, Prezesa Zarządu – Dyrektora Generalnego Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław” S.A. w Bukownie; Pana Zbigniewa Liptaka, Stałego Radcę Prawnego Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach, Panią Katarzynę Kłaczyńską, Specjalistkę ds. polityki klimatycznej i energetycznej Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach; Pana Krzysztofa Zarębę, Naczelnika Wydziału Polityki Przemysłowej w Departamencie Innowacji Ministerstwa Rozwoju; Panią Mariolę Linkiewicz, Naczelniczkę Wydziału Efektywności Energetycznej i Ciepłownictwa w Departamencie Energetyki Ministerstwa Energii; Pana Adama Ditmera, Przewodniczącego Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ „Solidarność”; Pana Tomasz Ślęzaka, Dyrektora ds. nadzoru korporacyjnego i relacji z sektorem publicznym w ArcelorMittal Poland; Pana Władysława Kieliana, Przewodniczącego Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” ArcelorMittal Poland; Pana Tomasza Zaborowskiego, Przewodniczącego Krajowej Sekcji Rud Cynku i Ołowiu NSZZ „Solidarność” oraz Pana Andrzeja Gębarę, Wiceprzewodniczącego Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ „Solidarność”.

1. Uzupelnienie składów pięciu zespołów problemowych WRDS i powołanie dwóch nowych oraz zatwierdzenie zmian w regulaminie pracy WRDS na 2016 rok, podjęcie stosownych uchwał.

Pan Wojciech Grzeszek zaproponował uzupełnienie składów osobowych zespołów problemowych – ds. ochrony zdrowia, ds. edukacji, ds. przemysłu i gospodarki; ds. polityki społecznej, ds. budownictwa i infrastruktury oraz powołanie dwóch nowych ds. komunikacji i transportu oraz ds. bezpieczeństwa publicznego.

Następnie odbyła się seria głosowań:

- zespół ds. ochrony zdrowia – uzupełnienie składu zespołu: ZA – 18, PRZECIW – 0, WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ – 3;
- zespół ds. edukacji – uzupełnienie składu zespołu: ZA – 21, PRZECIW – 0, WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ – 0;
- zespół ds. przemysłu i gospodarki – uzupełnienie składu zespołu: ZA – 18, PRZECIW – 0, WSTRZYMUJĄCY SIĘ – 3;
- zespół ds. polityki społecznej – uzupełnienie składu zespołu: ZA – 21, PRZECIW – 0, WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ – 0;
- zespół ds. budownictwa – uzupełnienie składu zespołu: ZA – 21, PRZECIW – 0, WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ – 0;
- zespół ds. komunikacji i transportu – powołanie zespołu z przewodniczącym Marcinem Stypą, Pracodawcy RP: ZA – 18, PRZECIW – 0, WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ – 3;
- zespół ds. bezpieczeństwa publicznego – powołanie zespołu z przewodniczącym Pawłem Górą, Forum Związków Zawodowych: ZA – 18, PRZECIW – 0, WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ – 3 (uchwała nr 6, załącznik nr 2 do Protokołu).

Pan Wojciech Grzeszek zaprezentował także zmodyfikowany harmonogram pracy WRDS w Województwie Małopolskim na 2016 rok. Harmonogram został przyjęty jednogłośnie przez członków Rady: ZA – 22, PRZECIW – 0, WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ – 0 (uchwała nr 7, załącznik nr 3 do Protokołu). W ostatnim głosowaniu wzięło udział 22 członków Rady (w poprzednich 21). Do głosujących dołączył I Wicewojewoda Małopolski, Pan Józef Gawron.

Pan Wojciech Grzeszek poinformował również, że Prezydium Rady ustaliło, że najpewniej w październiku 2016 roku zostanie zwołane dodatkowe posiedzenie na temat stanu czystości i ochrony środowiska w Krakowie. Dokładna data spotkania zostanie ustalona w późniejszym terminie.

2. Sytuacja górnictwa i hutnictwa w skali całego kraju, jak i Małopolski – Zakłady Górniczo-Hutnicze „Bolesław” S.A.

Pan Bogusław Ochab, Prezes Zarządu – Dyrektor Generalny Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław” S.A. przedstawił zagadnienie funkcjonowania przedsiębiorstw energochłonnych (prezentacja „Problemy funkcjonowania przedsiębiorstw energochłonnych w aspekcie kosztów energii elektrycznej” – załącznik nr 4 do Protokołu).

3. Sytuacja górnictwa i hutnictwa w skali całego kraju, jak i Małopolski – Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa w Katowicach.

Pan Zbigniew Liptak, Stały Radca Prawny Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach oraz Pani Katarzyna Kłaczyńska, Specjalistka ds. polityki klimatycznej i energetycznej Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach zaprezentowali stan sektora hutniczego w Polsce (prezentacja „Wyzwania hutnictwa w Polsce” – załącznik nr 5 do Protokołu).

4. Głosowanie stanowiska Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Województwie Małopolskim z dnia 26 kwietnia 2016 roku w sprawie problemów funkcjonowania hutnictwa stali i hutnictwa metali nieżelaznych oraz niezbędnych działań ukierunkowanych na poprawę konkurencyjności sektora metalurgicznego.

Stanowisko, zaprezentowane przez Pana Zbigniewa Ochaba, zostało przyjęte jednogłośnie przez członków Rady: ZA – 16, PRZECIW – 0, WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ – 0 (załącznik nr 6 do Protokołu).

Pan Zbigniew Ochab zwrócił się z prośbą o wprowadzenie w najbliższym czasie na obrady Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Województwie Małopolskim zagadnienia zamówień publicznych dla branży stalowej i cynkowej w regionie małopolskim.

5. Dyskusja na temat sytuacji górnictwa i hutnictwa w skali całego kraju, jak i Małopolski

Pan Krzysztof Zareba, Naczelnik Wydziału Polityki Przemysłowej w Departamencie Innowacji Ministerstwa Rozwoju podkreślił ścisłą współpracę resortu z Hutniczą Izba Przemysłowo-Handlową. Poinformował, że ministerstwo podejmuje szereg kroków na rzecz przemysłu hutniczego. Dodał, że małym sukcesem jest to, że na forum Komisji Europejskiej poprzez wniosek EUROPEUM, który został złożony z inicjatywy Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, udało się Dziennikiem Urzędowym Unii Europejskiej (UE) wszcząć postępowanie na pręty zbrojeniowe z Białorusi. Środki ochronne nie zostały nałożone, ale została nałożona tak zwana rejestracja. Obecnie każdy pręt zbrojeniowy z Białorusi jest rejestrowany w systemie UE i w przypadku kiedy Komisja Europejska (KE) uzna, że miały miejsce zakłócenia na rynku uruchamiane zostaje postępowanie antydumpingowe. Dodał, że następuje powrót do sytuacji wyjściowej polegającej na tym, że importerzy na wspólnotowy obszar celny, w tym polski, są zobligowani do zapłacenia dodatkowego cła od tego towaru, który już sprowadzili. W jego ocenie uświadamia to

importerom, że za działania, które podejmują, będą musieli w przyszłości wziąć odpowiedzialność.

Dodał, że nie ma jedności w UE w odniesieniu do przemysłu hutniczego. Strona brytyjska, która ma rozwinięty przemysł hutniczy, nie chce w jasny sposób opowiedzieć się za działaniami podejmowanymi przez KE. Tydzień temu na szczycie OECD w Brukseli miał zostać podpisany dokument przez wszystkie kluczowe kraje posiadające przemysł hutniczy, który mówił o monitorowaniu i próbie znalezienia w przyszłości rozwiązań dotyczących nadprodukcji w sektorze. Został on oprotestowany przez stronę chińską, a Brytyjczycy nie chcieli w jasny sposób poprzeć tego stanowiska. Chiny dzisiaj stoją przed kolejną rewolucją związaną z rynkiem energii. Chińczycy chcą zredukować znacząco zależność od hutnictwa surowcowego i oprzeć się na przetwarzaniu złomu oraz na hutnictwie opartym o piece na energię elektryczną. Dodał, że obecnie prowadzony jest duży projekt w Chinach polegający na zaopatrywaniu się w energię poprzez fotowoltaikę. Chińczycy będą ograniczali wytwarzanie energii z węgla, co spowoduje problemy dla całego świata. Polskie huty mogą się bronić poprzez innowacje. Obecnie w Niemczech produkuje się cztery razy więcej stali niż w Polsce, a niektóre asortymenty niemieckiej stali są 25-krotnie droższe niż polskie. Jeśli chodzi o technologie, to Polska ma najnowocześniejsze huty w Europie. Pytanie jest czy produkty wytwarzane w polskich hutach są w stanie przynieść wysoką wartość dodaną z każdego kilograma węgla, rudy czy złomu, który jest przetwarzany w hutach. W jego ocenie jest jeszcze wiele na tym polu do zrobienia.

Hutnicza Izba zgłosiła wniosek do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju o ustanowienie programu INOSTAL. Uzyskał on już akceptację i możliwe, że do końca bieżącego roku będą miały miejsce pierwsze nabory wniosków na projekty dotyczące innowacji w przemyśle hutniczym. Jest kilka przykładów produktów w polskim hutnictwie, które są nowoczesne i konkurencyjne. Stwierdził, że Polska osiągnęła już innowacyjność technologiczną, produkcyjną, teraz musi postawić na innowacyjność produktową.

Pani Mariola Linkiewicz, Naczelnik Wydziału Efektywności Energetycznej i Ciepłownictwa w Departamencie Energetyki Ministerstwa Energii odniosła się do spraw kosztów energii dla przedsiębiorstw energochłonnych. Powiedziała, że problem ten w ministerstwie jest znany od bardzo dawna. Poinformowała, że wszystkie zgłoszone propozycje ulg i udogodnień dla tych podmiotów były i są szczegółowo analizowane. Dodała jednak, że zmiany prawne wymagają opracowania ich skutków finansowych. Zaznaczyła, że nie można wprowadzać ulg w jednym

sektorze, które powodowałyby wzrost kosztów w innym. Tak jest z darmowymi pulami do emisji, które są stałe dla wszystkich państw członkowskich UE. Jeżeli zwiększy się udział w emisji dla przedsiębiorstw energochłonnych automatycznie spadnie procentowy pułap dla energetyki, w tym dla ciepłownictwa, co spowoduje wzrost cen energii elektrycznej, jak i ciepła dla obywateli.

Poinformowała, że zmiana ustawy efektywnościowej jest procedowana od 2013 roku. Uzgodnienia międzyresortowe miały dość burzliwy przebieg. Ustawa została przekazana do sejmiku. Departament Energii jest przygotowany do akceptacji zgłaszanych propozycji w toku prac parlamentarnych. Jednak jak dodała, Polska jest daleko opóźniona w implementacji dyrektywy efektywnościowej i ma ściśle narzucony harmonogram wprowadzania tego projektu w życie, w związku z tym prace w sejmiku będą przebiegały bardzo szybko.

Zauważyła, że ulgi w zakresie wysokosprawnych kogeneracji będą możliwe do wprowadzenia wtedy kiedy KE zaakceptuje je w procesie notyfikacji. Są one wprowadzone w przypadku zakupu świadectw zielonych pochodzących z energetyki odnawialnej. Dopiero wtedy będzie można podjąć negocjacje w KE co do wprowadzania pozostałych ulg. Wyraziła nadzieję, że do połowy roku będą podjęte już odpowiednie decyzje w KE i będzie można rozpocząć pracę nad kolejnymi notyfikacjami ułatwiającymi funkcjonowanie przedsiębiorstw energochłonnych. Poinformowała, że dzięki staraniom Departamentu Energii zakończyły się sukcesem prace dotyczące ograniczenia akcyzy energii elektrycznej dla przemysłu energochłonnego. Departament Energii jest zwolennikiem ograniczania kosztów energii dla przedsiębiorstw energochłonnych.

Pan Adam Ditmer, Przewodniczący Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ „Solidarności” powiedział, że wspólnym wysiłkiem związków zawodowych, Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, jak i wszystkich podmiotów zainteresowanych udało się wprowadzić temat hutnictwa na forum parlamentu, Rady Dialogu Społecznego oraz uruchomić Zespół Trójstronny ds. Hutnictwa Żelaza i Stali. Na kolejnym posiedzeniu ma zostać podjęta decyzja o zaakceptowaniu stanowisk RDS i WRDS-ów w sprawie hutnictwa. W jego ocenie celowym będzie powołanie zespołu roboczych do opracowania układu ponadzakładowego dla zapewnienia takich samych osłon socjalnych, jakie były stosowane w hutnictwie w czasie transformacji gospodarczej. Obecnie struktury dialogu społecznego powinny zająć się problemem przyszłości branży hutniczej, jak również innych przedsiębiorstw energochłonnych – producentów cementu, papieru oraz chemii.

Poinformował, że zespół do spraw przedsiębiorstw energochłonnych powstał również na poziomie europejskim, a NSZZ „Solidarność” ma w nim swojego przedstawiciela. Wyraził nadzieję, że Pani Komisarz Elżbieta Bieńkowska wesprze przemysł energochłonny w Polsce. Takie nadzieje żywi również względem polskiego rządu, Ministerstwa Skarbu oraz Ministerstwa Energii. Obecnie w hutnictwie zatrudnionych jest jedynie 23 tysiące pracowników w wyniku procesu restrukturyzacji, który jednak się jeszcze nie zakończył. Brakuje miejsc pracy dla nowych pracowników oraz środków finansowych na ich szkolenie. Dodał, że zaniepokoiła go ostatnia informacja medialna jakoby ArcelorMittal w Krakowie wypuścił do atmosfery pięć tysięcy ton pyłu grafitowego. Uważa, że głównym źródłem zanieczyszczenia są emisje pochodzące z lokalnych palenisk, a nie z zakładów przemysłowych.

Pan Wojciech Grzeszek poinformował, że przewidziane zostało dodatkowe posiedzenie Rady w październiku bieżącego roku, które dotyczyć będzie zanieczyszczenia powietrza w Krakowie. Będzie wtedy można wyjaśnić sprawę pyłu. Dodał, że temat ten został poruszony na dzisiejszym posiedzeniu Prezydium WRDS i zauważono, że jest on demonizowany.

Pan Tomasz Ślęzak, Dyrektor ds. nadzoru korporacyjnego i relacji z sektorem publicznym w ArcelorMittal Poland zaznaczył, że jego firma nie jest trucicielem, a wręcz przeciwnie jest championem w Małopolsce jeśli chodzi o redukcję emisji pyłów. Dodał, że awarie się zdarzają, lecz są jedynie przykrymi incydentami. Przemysł w Krakowie emituje zaledwie 20 procent wszystkich pyłów do atmosfery. Stwierdził, że hutnictwo generuje zatrudnienie i zyski dla innych branż. Gdyby hutnictwo upadło zagrożona byłaby energetyka. Firma ArcelorMittal w Krakowie ponosi rocznie koszty rzędu trzech miliardów złotych. Jest to ogromna kontrybucja do polskiego budżetu w postaci podatków.

W jego ocenie regulacje UE dotyczące polityki klimatycznej wspierane przez polski rząd oznaczają w perspektywie kilku lat koniec polskiego hutnictwa. Razem z hutnictwem w turbulencje popadnie górnictwo. Polski rząd może w tej sprawie odegrać pozytywną i istotną rolę. Dodał, że prezentowane przez niego środowisko postuluje, żeby branże energochłonne otrzymały 100% darmowych uprawnień. Obecnie rząd Polski stoi na stanowisku, że 57% uprawnień ma zostać przekazanych energetyce, co spowoduje, że na początku kolejnej dekady będzie musiał podjąć decyzję, którą branżę ratować – hutnictwo czy górnictwo. Obecnie trwają prace nad nowelizacją ustawy o efektywności energetycznej,

w kierunku, który zachęciłby przedsiębiorców do racjonalizowania zużycia energii elektrycznej. Jednak zapisu, który dawałby takie możliwości dla większych podmiotów, nie będzie (chodzi o artykuł 15). W związku z tym nowe uregulowania prawne nie będą dotyczyły ArcelorMittal w Krakowie. Na zakończenie swojej wypowiedzi zauważył, że pomimo tego, że huty w Polsce są kapitałem zagranicznym są to polskie huty, ponieważ generują miejsca pracy dla Polaków i płacą podatki w Polsce.

Pan Władysław Kielian, Przewodniczący Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” w ArcelorMittal Poland stwierdził, że upadek hutnictwa będzie oznaczał upadek wielu innych branż i utratę pracy przez ludzi w nich zatrudnionych. Zagrożeniem dla polskiego rynku są nie tylko Chiny, Białoruś czy Ukraina, ale również brak równych warunków w UE. Podkreślił, że Polska musi jeszcze doganiać zachodnią Europę pod względem jakości produktów stalowych. Cały czas musi walczyć z importem wyrobów stalowych po cenach dumpingowych.

Pan Andrzej Gębara, Wiceprzewodniczący Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ „Solidarność” powiedział, że jest również szefem Związku Metalowców w Małopolsce oraz członkiem Zespołu Trójstronnego ds. Hutnictwa i Koksownictwa. Poinformował, że 14 kwietnia miało miejsce posiedzenie zespołu problemowego ds. przemysłu i gospodarki WRDS w Województwie Małopolskim, na którym dyskutowana była problematyka, która dzisiaj weszła na posiedzenie plenarne, w tym projekt przyjętego stanowiska. Stwierdził, że należy działać dwutorowo ratując zarówno górnictwo, jak i hutnictwo. Dodał, że zdrowe i rentowne hutnictwo zapewni prawidłowe funkcjonowanie górnictwa. Na koniec stwierdził, że 80% polskiego węgla jest wykorzystywane przez huty i koksownie w Polsce, a zaledwie 20% jest eksportowane. Jedno miejsce w hutnictwie generuje do pięciu, sześciu miejsc pracy w innych gałęziach przemysłu.

Pan Tomasz Zaborowski, Przewodniczący Krajowej Sekcji Rud Cynku i Ołowiu NSZZ „Solidarność” przypomniał swoje pierwsze spotkanie w 2008 roku w Ministerstwie Gospodarki, które dotyczyło akcyzy i wsparcia ulg dla kolorowej kogeneracji. Pierwsze poważne ruchy zaczęły być wykonywane w resorcie dopiero w 2014 roku. Wyraził nadzieję, że przyjęte stanowiska, zarówno w województwach, jak i w na szczeblu centralnym, nie będą musiały czekać aż sześciu lat na wykonanie, ponieważ branża hutnicza nie ma tyle czasu. Zaapelował o ratowanie zarówno hutnictwa, jak i górnictwa.

Pan Józef Gawron, I Wicewojewoda Małopolski odniósł się do kwestii emisji pyłu przez ArcelorMittal. Poinformował, że kwestie zanieczyszczeń podlegają Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska w Krakowie, który jest organem Wojewody Małopolskiego. Stwierdził, że uczestnikom posiedzenia należą się pewne wyjaśnienia dotyczące publikacji Gazety Wyborczej, która w trybie dostępu do informacji publicznej zażądała dostępu do raportu z emisji pyłu przygotowanego przez WIOŚ za rok 2015. Tam znaleziono informacje o dwóch awariach i kilku mniejszych oraz emisji pyłu (pięć ton) przez ArcelorMittal. Stąd wysnuto fałszywe wnioski jakoby sprawę zlekceważono. WIOŚ i ArcelorMittal zostały niejako ukarane medialnie za standardowe postępowanie w wypadku emisji pyłu. Do huty udali się pracownicy Inspektoratu, którzy skontrolowali sytuację i sporządzili raport. Hucie w tej sprawie nie wymierzono kary, ponieważ nie było po temu podstawy. Emisja pyłu mieściła się w limitach przyznanym ArcelorMittalowi. Pięć ton stanowiło zaledwie dwa procent emisji pyłów na jakie pozwolenie dostała huta. ArcelorMittal wykorzystuje w skali roku zaledwie 60% przyznanym norm. Dodał, że tym osobom, które podnoszą tą sprawę tak naprawdę nie zależy na Małopolsce, Krakowie i hutnictwie. Informacje takie szkodzą Małopolsce. Ukazuje się w tej sprawie wiele artykułów w zagranicznej prasie, co może negatywnie rzutować na turystykę w naszym mieście i regionie.

Pan Wojciech Grzeszek podziękował członkom WRDS i gościom za udział w spotkaniu i merytoryczną dyskusję.

Opracował: Wojciech Wojtasiewicz, Departament Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego